

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3P/112/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201596
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kubinský
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8418201596.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: X. B. B., C.. XX.XX.XXXX X. I. B., C.. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom C. Q. XX/XXX, XXX XX A. T., toho času v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec, deti rodičov: matky Q. M., C.. XX.XX.XXXX, bytom C. Q. XX/XXX, XXX XX A. T. a otca W.C. B., C.. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, XXX XX M., t. č. bytom C. Q. XX/XXX, XXX XX A. T., a v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. M., C.. XX.XX.XXXX a W. M., C.. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. Q. XX/XXX, XXX XX A. T., toho času v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec, deti rodičov: matky Q. M., C.. XX.XX.XXXX, bytom C. Q. XX/XXX, XXX XX A. T., a otca neuvedeného v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. U s t a n o v u j e za procesného opatrovníka: obec Veľkú Lomnicu, pre všetky maloleté deti na zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod spisovou značkou 3P/112/2018.

II. Na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, n a r i a d ť u j e n e o d k l a d n é o p a t r e n i e a to odovzdanie všetkých maloletých detí do náhradnej ústavnej starostlivosti do Detského domova sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec.

III. Matku z a v ä z u j e do právoplatného skončenia konania vo veci samej prispievať na výživu každého maloletého mesačne sumou 28,08 €, a to vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR Kežmarok č. ú.: SK12 8180 0000 0070 0053 4776, počnúc dňom 11.7.2018.

IV. Otca z a v ä z u j e do právoplatného skončenia konania vo veci samej prispievať na výživu maloletej X. B. B. a maloletej I. B. mesačne sumou 28,08 €, a to vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR Kežmarok č. ú.: SK12 8180 0000 0070 0053 4776, počnúc dňom 11.7.2018.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením tunajšieho súdu č.k.: 3P/112/2018 z 10.7.2018 súd začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti o maloleté deti z úradnej povinnosti. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/121/2017-16 z 28.11.2017 bolo maloletým X. B.U. B., I. B., X. W. B., nariadené výchovné opatrenie najdlhšie na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, a to pobyt v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec a ktorým boli rodičia zaviazaní do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa, a to vždy vopred do 20. dňa v mesiaci na účet detského domova. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 5P/125/2017-24 z 08.12.2017 bolo maloletému W. M., nariadené výchovné opatrenie najdlhšie na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, a to pobyt v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec a ktorým bola matka maloletého zaviazaná prispievať na výživu maloletého Jána sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003

Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy vopred do 20.dňa v mesiaci na účet Detského domova sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, 065 03 Podolíneec počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. 4.7.2018 bola na tunajšom súde podaná správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok o účinkoch výchovného opatrenia uloženého maloletým X. B. B., I. B., C.. XX.XX.XXXX X. W. M., C.. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 3P/121/2017-16 z 28.11.2017 a maloletému W. M., rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č. k.: 5P/125/2017-24 z 08.12.2017. V správe Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok konštatoval, že pomery na strane rodičov maloletých sa v súčasnej dobe nezmenili, rodičia maloletých aj naďalej bývajú v domácnosti starých rodičov maloletých detí zo strany otca v unimobunke. Jedná sa o jednu miestnosť, kde sú veľmi stiesnené podmienky, v izbe sú dve postele, skrinka na potraviny a šatstvo, piecka na vykurovanie aj varenie. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Murovaný dom, v ktorom rodičia aj s maloletými deťmi bývali, je schátralý, rodičia ešte nezačali s jeho opravou, uviedli, že opravu chcú začať realizovať na jar, keď bude teplejšie počasie, avšak do dnešného dňa nepodnikli žiadne kroky. Rodičia maloletých prejavujú o maloletých len minimálny záujem, deti navštevujú na základe dohovárania zo strany ÚPSVaR alebo terénnych pracovníkov obce väčšinou za prítomnosti starej matky p. U. L., ktorá má vlastné deti tiež umiestnené v tomto detskom domove. Rodičia si neplnia vyživovaciu povinnosť voči maloletým. Otec maloletých je dlhodobo nezamestnaný, nie je evidovaný na ÚPSVaR v Poprade, nepoberá dávku v hmotnej núdzi, brigádnicky si privyrába rôznymi pomocnými prácami v rámci obce. Matka maloletých je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzačka o zamestnanie, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur. Zo správy ďalej vyplýva, že maloleté deti sa v detskom domove dobre adaptovali, maloletá X. B. navštevuje materskú školu, do ktorej sa vždy teší, má rada kolektív, no v reči zaostáva a preto musí absolvovať sedenia u logopéda a má poškodený sluch. Maloletá I. je utiahnutejšia, skoro nič nehovorí, má zaostalú reč, rozumie všetkým pokynom no používa len zopár jednoduchých slov, do škôlky sa vždy teší, hygienické návyky má osvojené, jej zdravotný stav je dobrý. Maloletá W. je veľmi milé a usmievavé dieťa, rýchlo sa učí nové veci, vyslovuje jednoduché slová, rozumie gestám a v septembri nastupuje do materskej školy. Maloletý W. je umiestnený v profesionálnej rodine, napreduje po všetkých stránkach, je veselý a usmievavý, je vedený v kardiologickej ambulancii, nakoľko má zdravotné problémy so srdcom. U všetkých maloletých detí sú podporované súrodenecké väzby, deti sa pravidelne stretávajú v zariadení detského domova. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok sa situácia u rodičov maloletých za obdobie ich umiestnenia v detskom domove výrazne nezmenila, rodičia si svoj príbytok, v ktorom bývali aj s maloletými deťmi do dnešného dňa nezačali opravovať, v súčasnosti je neobývateľný.

3. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 69 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

5. Podľa § 117 CMP ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

6. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

7. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví

maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník").

8. Podľa § 31 ods. 4 druhej vety Zákona o rodine funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

9. V zmysle § 61 od. 1 Zákona o rodine je opatrovník povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

10. Právo a povinnosť rodičov zastupovať maloleté dieťa nie je neobmedzené. Pri právnych úkonoch, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom, nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa žiadny z rodičov a súd obligatórne ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Existencia možnosti rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi je badateľná najmä v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v konaní o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v dedičskom konaní či v konaní o určenie otcovstva a pod., ide teda predovšetkým o konania, kde sú účastníkmi okrem rodičov aj ich maloleté deti.

11. Vzhľadom na nízky vek maloletých, ktorí v tomto konaní nemôžu samostatne konať a taktiež nemôžu byť v tomto konaní ani zastúpené svojimi zákonnými zástupcami, čo sú ich rodičia, z dôvodu možnej kolízie záujmov medzi dieťaťom a rodičmi, súd postupoval v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a maloletým ustanovil opatrovníka na zastupovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, a to konkrétne obec Veľká Lomnica.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. V zmysle § 44 Zákona o rodine v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je ústavná starostlivosť.

18. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

19. Podľa § 54 ods. 2 ZR môže súd nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

20. V zmysle § 54 ods. 4 ZR môže súd výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

21. Podľa § 54 ods. 5 ZR súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

22. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

23. V danom prípade dospel súd k záveru, že je potrebné ešte pred meritórnym rozhodnutím dočasne upraviť pomery účastníkov konania voči maloletým deťom a nariadiť neodkladným opatrením odovzdanie maloletých do ústavnej starostlivosti, nakoľko je nepochybne, že rodičia maloletých nemajú vlastnú domácnosť, prespávajú u starých rodičov maloletých detí v unimobunke, teda nemajú vytvorené podmienky na návrat maloletých detí do domáceho prostredia. Do dnešného dňa nikto z príbuzných maloletých neprejavil záujem o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že výchovné opatrenie u maloletých X. B. B., I. B., X. W. M., končí dňom 16.07.2018 a u maloletého W. M., končí dňom 17.09.2018 a vzhľadom k tomu, že rodičia maloletých doposiaľ nemajú vytvorené vhodné podmienky na návrat maloletých do spoločnej domácnosti a medzi príbuznými maloletých sa nenašiel nik, komu by mohli byť maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti je preto najvhodnejším riešením a v záujme maloletých detí, aby súd neodkladným opatrením nariadil ich odovzdanie do ústavnej starostlivosti do právoplatného skončenia vo veci samej.

24. Na základe uvedeného, dospel súd k záveru, že neodkladné opatrenie súd nariadil len na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, kedy súd na základe riadne vykonaného dokazovania rozhodne, či zverenie maloletých do ústavnej starostlivosti zodpovedá skutočným potrebám maloletých a ďalším relevantným skutočnostiam. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že takouto úpravou sa sleduje najlepší záujem maloletých a prostriedky k jeho dosiahnutiu sú primerané a súčasne nie je možné nájsť šetrnejšiu alternatívu.

25. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých detí, súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov a preto rodičov odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu dieťaťa sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tohto času 28,08 eur), s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere. Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadení neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky

odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

28. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. O trovách konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí toto konanie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok. (§ 357 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Výrok II. tohto uznesenia je v súlade s § 367 ods. 3 CMP vykonateľný jeho vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Výrok I., III., IV., je v súlade s § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP vykonateľný doručením.